

# Osmá velmoc – spící hrozba?

Google toho dělá hodně dobrého, některé jeho projekty však přece jen vyvolávají nedůvěru. Vynalézavost a tvořivost jsou chvályhodné, **TERABAJTY DAT NASBÍRANÝCH OD UŽIVATELŮ** a megalomanské projekty ale chválit nebudeme. Ukážeme vám, co všechno Google opravdu ví a co je možné s těmito znalostmi udělat.

ANDREAS HENTSCHEL

**Z**darma hledáme v Google mapách, zdarma překládáme pomocí Google překladače, citlivá data hledáme pomocí Google hackingu a videa si prohlížíme na (Google) YouTube. Při každodenní práci můžeme Googlu jen děkovat. Pak jsou ale projekty jako Sidewiki, Wave, digitalizace knih..., kde nám nezbyvá než jen nevěřičně kroutit hlavou. Zkusili jste si někdy představit, kolik informací se o vás povaluje na internetu a kolik procent z nich má ve svých databázích Google?

Mimo svět Googlu asi nebude termín „googley“ moc známý – dal by se přeložit jako „typicky Google“. Zaměstnanci společnosti používají tento výraz např. k určení, zda nové projekty odpovídají firemní filozofii. Ta je dostatečně známá: „Nebuď zlý“ nebo také „Nedělej nic špatného“. Pokud je tedy něco „googley“, dostane to šanci, pokud to není „googley“, už se to dále nebude rozvíjet. V hodnocení toho, co je nebo není „googley“, se však názory uvnitř a vně společnosti dost rozbíhají.

Jen několik příkladů z několika posledních týdnů: německá Spolková kancelář pro bezpečnost v informačních technologiích zrazovala od centralizovaného umístění nové služby Googlu Wave. Několik osobností kritizovalo další projekt Googlu – digitalizaci knih. Velká evropská vydavatelství pokládala monopol Googlu na trhu on-line inzerce za natolik ohrožující, že hlasitě volají po anti-monopolním procesu. Nic z toho nemůže zkušenějšího surfaře překvapit. Mnohem pozoruhodnější je, že Google kritizuje i elitní

americký blogger Jeff Jarvis – ve své knize „What Would Google Do?“. Podle všech dostupných informací Jarvise naštvála služba „Sidewiki“, kterou Google nedávno spustil. Projekt, který sbírá komentáře uživatelů o webových stránkách a ukládá je na serverech Googlu, je trnem v oku i jiným osobnostem. Navíc správci webových stránek i samotné firmy se bojí, že nad svými weby zcela ztratí kontrolu. „To není zrovna googley, že?“ podotýká ve svém blogu na [www.buzzmachine.com](http://www.buzzmachine.com) rozlíčený Jeff Jarvis. Andrew Keen, britský kritik a odborník na internet, si myslí, že Sidewiki je nestoudným pokusem Googlu ovládnout internet.

## Data v kapse: Svět Googlu roste každým dnem

Paranoidnější uživatelé to mohou vidět jako součást infiltrační strategie. Abyste mohli podat a číst komentáře v Sidewiki, musíte mít nainstalovaný „Google toolbar“. A pravda je, že tato specializovaná lišta nemá příliš dobrou reputaci, především kvůli poskytování informací uživatelů Googlu. Na letošním knižním veletrhu ve Frankfurtu navíc Google ohlásil svůj vstup do oblasti obchodu s elektronickými knihami. Jako obvykle lze tento vstup okomentovat dvěma zprávami – dobrou a špatnou. Dobrou zprávou je, že tyto knihy si můžete přečíst na jakékoliv čtečce nebo notebooku. A tou špatnou? Pro fungování je nutný prohlížeč Google Chrome, který každého uživatele identifikuje pomocí unikátního ID. Tyto plány podle našeho názoru příliš „googley“

nejsou a s obavami očekáváme, co přijde dál. Sledování videí na YouTube jenom v Google Chrome?

Pocit z Googlu je silně rozporuplný. Na jedné straně na výborných nápadech postavené excelentní služby, dostupné obvykle zdarma, investice do alternativních energií, podpora nákupu hybridních automobilů u svých zaměstnanců – to vše je dobré. Minimálně pro image.

Na straně druhé je ale Google neuvěřitelně hladový – po datech. Má zaindexovanou neuvěřitelnou část internetu a díky tomu dokáže najít téměř jakoukoliv osobu, výrobek, fotografii nebo video. Google kopíruje celé knihovny, fotografuje celou planetu, všechny země, města, nekonečné oceány, nebo dokonce Měsíc a Mars. Google nabízí operační systémy pro mobilní telefony a nově také pro notebooky. „Budujeme zrcadlo

## NAJDETE NA CHIP DVD

### Nástroje na mazání soukromých dat a profilů

- Adblock Plus** ► blokuje reklamní bannery
- Cookie Culler** ► vylepšuje správu cookies
- Firefox** ► bezpečná alternativa Internet Exploreru
- JAP** ► maskuje IP adresu
- viewcookies** ► shromažďuje informace o cookies

► NA DVD: Programy k tomuto článku najdete pod indexem **GOOGLE REPORT**.

S pomocí systému Android chce Google dobýt trh mobilních operačních systémů

Ambiciózní zaměstnanci Googlu chtějí vytvořit 3D modely každé budovy na světě

Nadace Google.org sponzorovala v roce 2008 větrné elektrárny více než 10 milionů dolarů

Ve výpočetním centru Googlu pracuje přibližně 1,5 milionu počítačů

Google investuje do inteligentní rozvodné sítě

S pomocí reklamy vydělal Google ve třetím čtvrtletí 2009 působivých 1,64 miliardy dolarů

Zakladatel Googlu Sergey Brin investoval peníze do projektu nabízejícího genetické analýzy

Zaměstnanci Googlu obdrží dotaci, pokud si koupí hybridní automobil

V polovině příštího roku začne Google s prodejem e-knih

světa," řekla Marissa Mayer před dvěma lety na konferenci v Mnichově a my jí nyní musíme dát za pravdu.

### Pod kontrolou: Google „nahrává kliknutí“ na 80 procentech stránek

Pravda je, že uniknout „systému“ Googlu je téměř nemožné, a to nemusíte ani vyhledávat na Google.cz, prohlížet si videa na YouTube nebo používat Google Picasa. Díky své síti je Google „přítomen“ na 80 % všech webových stránek – pro laiky často téměř neviditelně. Weby Googlu i s jeho akvizicí DoubleClick obnášejí přibližně polovinu všech reklamních bannerů na internetu. Ještě více nenápadně, ale stále více rozšířené textové reklamy pocházejí především z Google AdWords a zcela „tajně“ funguje služba Google Analytics, což je nástroj, pomocí něhož se provozovatelé webových stránek snaží analyzovat klikání návštěvníků na jejich stránkách. K tomu ještě připočítejte osoby, které využívají služby vyžadující registraci (Gmail, Google Dokumenty nebo Kalendář), a nepřekvapí vás, že Google může mít dokonalý přehled o velké části internetu. O leccems svědčí

i skutečnost, že „log soubor“ služby YouTube má 12 terabajtů.

### Varování: Hory dat probouzejí nenasytnost

Příběh, který se odehrál před třemi lety, potvrzuje, jak rychle přicházíte o soukromí, když surfujete na webu. Výzkumné oddělení AOL tehdy zveřejnilo 2 GB velký datový záznam s 20 miliony vyhledávacích dotazů přibližně od 650 000 zákazníků – přirozeně anonymních. Údaje byly určeny pro výzkumné pracovníky, kteří vyvíjejí vyhledávací algoritmy pro velké objemy údajů. Záležitost však začala „žít“ vlastním životem a pro AOL skončila poněkud trapně: reportéři z New York Times zkoušeli pomoci dostupných dat vyhledat zákazníka číslo 417 749. Byl to někdo, kdo hledal muže nad 60 let, dále zahradního architekta v městě Lilburn, informace o psech a také často zadával jméno „Arnold“ – s různými křestními jmény. Novináři nakonec našli Thelmu Arnold, starší paní s domem, velkou zahradou a dvěma psy.

Údaje v záznamech AOL nebyly zcela osobní, ale byly natolik podrobné, že nebylo

„Tato služba není dobrá ani pro internet, ani pro Google“

Jeff Jarvis, Blogger (o službě Google Sidewiki)

„Vše je automatizované. Nemyslím si, že porušujeme soukromí.“

Sergey Brin, Google CTO

## INFO

### Nejkontroverznější projekty Googlu

#### GOOGLE WAVE:

Projekt z května roku 2009, nabízející komunikační prostor sjednocující principy e-mailu, sociálních sítí a instant messagingu. Zjednodušeně by se dalo říci, že jde o zprávu ve formátu XML, která je uložena na serverech Googlu. Na tuto zprávu mohou uživatelé reagovat, upravovat ji, rozšiřovat – až donekonečna. Ukázkové video představující princip novinky najdete na [wave.google.com](http://wave.google.com).

#### GOOGLE SIDEWIKI:


Na konci května roku 2009 spustil Google projekt, umožňující komukoliv přidávat komentáře k libovolnému webu – nezávisle na jeho obsahu nebo požadavcích webmasterů. Podmínkou je pouze instalace Google lišty, která je dostupná jak pro Firefox, tak i pro Internet Explorer. Prozatím jeden z nejkontroverznějších projektů Googlu. Více informací najdete na [www.google.com/sidewiki](http://www.google.com/sidewiki).

#### GOOGLE BOOKS:

Několik let starý projekt, v rámci kterého Google převádí obsah knih (především z amerických knihoven) do elektronické podoby, okamžitě narazil na masový odpor především z řad nakladatelů a knihkupců. Po dohodách s několika americkými autory se projekt opět začíná pomalu rozjíždět...

**Poznámka:** Všechny informace pro tento článek byly vyhledány pomocí vyhledávače Google.

obtížné uživatele vysledovat. S mnohem většími objemy dat u Googlu by to mohlo být ještě snazší.

Již zmiňovaný 12TB záznam z YouTube naznačuje, kolik záznamů o kliknutí a uživatelských profilů leží v počítačových centrech Googlu. Člověk nepotřebuje být příliš paranoidní, aby si představil, jak zajímavé by tyto údaje mohly být pro tzv. vnitřní bezpečnosti v USA. Úřady už nyní monitorují jídelní preference v seznamech cestujících leteckých společností a také která díla se půjčují v knihovně – ten, kdo jí podle koránu a čte knihy o islámu nesmí být překvapen zvýšenou pozorností ze strany bezpečnostních orgánů Spojených států. Co když nová verze „protiteroristického zákona“ Patriot Act donutí Google zpřístupnit své log soubory prokurátorům a zpravodajským službám? Potom může mít každé na první pohled neškodné kliknutí velký význam. A to rozhodně není „googley“. 

AUTOR@CHIP.CZ